

GÜNLÜK ORTADOĞU BÜLTENİ

30 ARALIK 2009

IRAK

- Irak Türkmen Cephesi Başkanı Sadettin Ergeç, 7 Mart 2010 tarihinde Irak'ta yapılacak olan genel seçimin yurtdışı çalışmalarına İstanbul'dan başladı. Seçim yasasının Türkmenler bakımında avantaj ve dezavantajların da değinen Ergeç, Kerkük'te 2004 yılında 369 bin olan seçmen sayısı 2009 yılı itibarıyla 870 bine yükseldiğın dikkat çekti. Ergeç, artışın bu kadar fazla olmasının nedeni asla Kerküklü olmayan ve Kürt grupların Türkmen şehri Kerkük'ün demografik yapısını değıştirmek amacıyla şehre getirdikleri ailelerden kaynaklandığı belirtti. Seçimlere Kerkük, Bağdat, Musul, Selahaddin, Diyala ve Vasit illerinde Irak Listesiyle katılacaklarını açıklayan ITC Başkanı, bir seçim stratejisi olarak güçlü bir koalisyonla girmeyi uygun gördüklerin belirtti. Erbil ve Süleymaniye illerinde ITC listesiyle gireceklerini belirten Başkan Ergeç, önceki seçimlerde Türkmenlerin katılım oranlarının çok düşük olduğunu hatırlatarak, bu seçimlerde daha çok çalışarak katılımın yükseltilmesi için çaba harcayacaklarını belirtti. *(TürkmenliTv)*
- Ramadi'de 2 intihar saldırısında en az 10 kişinin öldüğü, 40 kişinin de yaralandığı tahmin ediliyor. Anbar Valisi Kasım Muhammed de saldırılarda hayatını kaybetti. *(Reuters)*
- Telafer'de sağlık çalışanlarının maaşlarını taşıyan bir araç silahlı kişiler tarafından soyuldu. Araç içerisindeki iki kişiyi etkisiz hale getiren kimliği belirsiz soyguncular, 44 milyon dinarla kaçtılar. *(Aswat Al Iraq)*

- Irak'ın kuzeyindeki bölgesel yönetim parlamentosu, Çarşamba günü 2 aylık tatile giriyor. Muhalefetin tatili 15 gün sonraya erteleme talebi reddedildi. *(Aswat Al Iraq)*
- Irak Maliye Bakanı Bekir El Zübeydi, 2010 bütçesinde, Irak güvenlik güçlerine destek için İçişleri ve Savunma Bakanlıklarına önemli bir pay ayrılacağını duyurdu. . *(Aswat Al Iraq)*
- Kerkük'te Hakim Saad Abdullah Muhammed ve karısı silahlı saldırıya uğradı. Yaralı olarak hastaneye kaldırılan çift hakkında başka bir bilgi verilmedi. *(Aswat Al Iraq)*
- Rusya'dan Lukoil ve Norveç'ten Statoil Hydro şirketleri, Batı Kurna 2. safha petrol sahası için anlaşma imzaladılar. Anlaşma, bu bölge için açılan ihaleden 16 gün sonra yapıldı. Anlaşmanın geçerliliği için bakanlar kurulunun onayı gerekiyor. Anlaşma onaylanırsa 3 ile 5 yıl arasında geçerli olacak. *(Aswat Al Iraq)*
- Irak Anayasa Düzeltmeleri Komitesi, anayasanın değiştirilmesi öngörülen maddelerinden yüzde 80'inin değiştirildiğini, kalanının da müzakerelere bağlı olduğunu açıkladı. *(Al Sumaria)*
- Diyala polisi aranan 8 kişiyi yakaladı. Yakalanan kişiler Terörizm Kanunu'nun 4.maddesi kapsamında aranıyorlardı. *(Al Sumaria)*
- Arap Birliği Genel Sekreteri Amr Musa, Fekke Petrol Sahası'ndaki anlaşmazlığın çok önemli ve tehlikeli bir sorun olduğunu işaret etti. Musa, Irak'ın egemenlik hakkının kırmızı çizgi olduğunu vurguladı. *(Al Sumaria)*
- Iraklı Parlamenter Salih El Mutlak, Mart ayındaki seçimlere, Baasçılar'ın çeşitli partilerin listelerinden katılacağını söyledi. Mutlak, 40 civarında eski Baasçı'nın parlamentoya gireceğini ekledi. *(Asharq Al Aswat)*

- Irak Yüksek Yargı Konseyi Sözcüsü Abdülsettar El Birkdar yaptığı açıklamada, Rusafa ceza mahkemesinin, geçen Haziran ayında Tazehurmatu'da bomba yüklü araçla düzenlenen saldırıdan sorumlu tutulan 3 kişinin asılarak idam edilmesine karar verdiğini söyledi. Birkdar, mahkumların mahkeme kararını temyize götürebileceklerini belirterek, söz konusu saldırıda 88 kişinin yaşamını yitirdiğini kaydetti. Ulusal Medya Merkezi'nden yapılan açıklamada da sanıkların, saldırıyı düzenlediklerini itiraf ettikleri bildirildi. Kerkük yakınında bulunan Tazehurmatu'da saldırı, 20 Haziran'da Türkmenlerin ibadet ettiği bir camiden çıktıkları sırada bomba yüklü araçla düzenlenmişti. Saldırıda ölenler arasında kadınlar ve çocuklar da bulunuyordu. (Mehrnews)(Reuters)
- Arap ülkelerinin dünyada ispatlanmış ham petrol rezervlerinin yüzde 57,7'sine sahip olduğu ve bunun da 672 milyar varil petrole denk geldiği belirtildi. En fazla petrol rezervine sahip olan Arap ülkeleri sıralaması yapıldığında ise ilk beş sırada yer alan Suudi Arabistan, Irak, Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri ve Libya'nın sahip olduğu miktar ise bu rakamın yüzde 92,6'sını oluşturuyor. Bu yıl için hazırlanan Birleşik Arap Ekonomik Raporu'na göre ilk sırada yüzde 39,3 ile Suudi Arabistan gelirken, Irak yüzde 17,1 ile ikinci, Kuveyt yüzde 15,1 ile üçüncü oldu. Birleşik Arap Emirlikleri'nin Arap ülkelerindeki ispatlanmış ham petrol rezervlerinin yüzde 14,6'sına sahip olarak dördüncü sırada yer aldığı listede Libya ise yüzde 6,5 ile beşinci sırada bulunuyor. (www.kerkuk.net)

İRAN

- İran'da Pazar günü meydana gelen olaylarda, Nobel Barış Ödülü Sahibi Şirin Ebadi'nin kardeşi Profesör Nuşin Ebadi'nin tutuklandığı belirtildi. Bunun dışında tutuklananlar arasında İran'ın ünlü gazetecilerinden Maşallah Şamsolvezin ve önde gelen Ayetullahlar'dan birinin oğlu da bulunuyor. (AP)
- İran Dışişleri Bakanı Manuçehr Mutteki, terör ve radikalizmin sınır tanımadığını ve tüm ülkelerin terörle mücadele konusunda ciddi davranmaları gerektiğini söyledi. Somalili mevkidaşı Ali Cangeli Ahmed ile görüşen Dışişleri Bakanı, Somali'deki tüm tarafları, bölge ülkeleri ve uluslararası toplumu bu olaya karşı ciddi olarak mücadele etmeye çağırdı. (IRNA)

- İran Dışışleri Bakanlığı Sözcüsü Ramin Mihmanperest, aşamalı nükleer yakıt takası esasına İran'ın karşı olmadığını söyledi. Mihmanperest, takasın yeri ve konusunda henüz bir cevap gelmediğinin altını çizdi. (IRNA)
- İran Dışışleri Bakanı Manuđer Mutteki, İngiliz yetkililerinin açık bir şekilde İran iç işlerine karıştıklarını belirterek, "İngiltere saçmalamaktan vazgeçmez ise İran'dan sert yanıt alacaktır" dedi. Konuşmasının devamında bazı yabancı ülkelerin yetkililerinin son günlerde dile getirdikleri sözlerine de temas eden Mutteki, bu ülkelerin dikkatini çekerek, "Biz henüz onların nerede ne iş yaptığına dair dosyalarını açmış değiliz. Ama tüm milletler her şeyi dikkatlice anlar" dedi. Amerika tarafında İran'a tanınan süre hususundaki bir muhabirin sorusunu yanıtlayan Mutteki, aslında İran onlara zaman tanıdığını, Tahran araştırma reaktörün yakıtı konusunda mantıklı bir karara varmadıkları takdirde ise İran kendisi yakıt teminine doğru adım atacağını kaydetti. (IRNA)
- Tahran Büyükşehir Güvenlik Güçleri Komutanlığı, Mir Hüseyin Musavi'nin yeğenine ateş açanların bir arabayla olay yerinden kaçtıklarını açıkladı. Açıklamada, şahısların kimliklerinin tespit edilmeye çalışıldığı ve saldırının şiddetle kınandığı da ifade edildi. (IRNA)
- İran İslami Tebliğ Teşkilatı, Pazar günü meydana gelen olayları protesto etmek için bugün miting düzenleneceğini açıkladı. (Mehrnews)
- İran ve Bahreyn arasında daha önce imzalanan "güvenlik işbirliği" anlaşması İran meclisi tarafından onaylandı. Bu bağlamda İran ve Bahreyn arasında uyuşturucu madde, insan ve mal kaçakçılığı, fikri eserlerin çalınması, kara para aklama, tarih eser kaçakçılığı gibi yasadışı konuların önlenmesinde işbirliğine gidilecek. (Mehrnews)
- İran'ın dini lideri Ayetullah Ali Hamaney, muhalif gösterilerde bulunanların idam edilmeleri gerektiğini söyledi. İran eski parlamenterlerinden Fatima Hakikatça ise, olayların "Yeşil Hareket"i bastırmak için bir senaryo olduğunu ifade etti. (Al Jazeera)

- İran Devrim Muhafızları ve Besiç Güçleri, muhalif gösterileri bastırmak için hazır olduklarını duyurdu. Ayrıca İranlı yetkililer Aşure Günü meydana gelen olaylarda yabancı ülkelerin parmağı olduğu vurgusunu yapı. (*Iran Daily*)
- İran Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ramin Mihmanperest, ABD Senatosu Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı John Kerry'nin, Tahran'a ziyaret talebinde bulunduğunu ve bu konuda kararın meclis tarafından verileceğini söyledi. Mihmanperest, ayrıca Irak hapisanelerindeki 40 İranlı'nın açlık grevi başlattıkları iddiasını da duymadıklarını ve bunların gerilimi artırmak için ortaya atılmış olabileceğini ifade etti. (*Iran Daily*)
- İran Savcısı, Aşure Günü olaylarında 7 kişinin öldüğünü açıkladı. Bunlardan sadece birinin silahla vurulduğunu, diğerlerinin nedeninin ise henüz belirlenemediğini ifade etti. İran polisi ise tek bir mermi ateşlemediğini iddia etti. Olaylar hakkında soruşturma sürüyor. (*Tehran Times*)
- Japonya'nın İran Büyükelçisi Akio Shirota, Japonya'nın nükleer faaliyetler konusunda İran ile işbirliğine hazır olduğunu ifade etti. (*Tehran Times*)
- Reform yanlısı İran Katılım Cephesi, hükümete anayasaya uyma ve ülkeden özür dileme çağrısında bulundu. (*Reuters*)

İSRAİL-FİLİSTİN

- İsrail'de muhalefet partisi Kadima'nın 2 numaralı ismi Şaul Mofaz Haaretz'e verdiği röportajda Parti Başkanı Tzipi Livni'nin karakterini ve seçimlerden beri partideki başkan olarak tavrını ve eylemlerini ağır bir dille eleştirdi. Livni'nin liderlik özelliklerine ve başbakan olmak için yeterli özelliklere sahip olmadığını ve partisini şuan içinde bulunduğu krize sürükleyen yanlış adımlar attığını söyledi. Partinin yeni bir başkan seçmemesi halinde bölüneceğini de ekledi. Kadima'nın tüzüğünün demokratik olmadığını da ekleyen Mofaz, röportaj sırasında; partide başkanlık seçimleri yapılması, partinin tüzüğünün değiştirilmesi ve parti kurumlarının başkanın kontrolünden alınması olmak üzere 3 talebini dile getirdi. (*Haaretz*)

- Al Arabiya’da yayınlanan bir habere göre Hamas İsrail’in mahkum değişimi teklifini reddetmeye karar verdi. Hamas sözcüsü Ayman Taha, haberi henüz bir karar verilmediğini söyleyerek yalanladı. Taha konuşmasında, Hamas’ın mahkum değişimi konusundaki taleplerinin karşılanmaması halinde başka İsrail askerlerini de kaçırabileceğini ima etti. (*Haaretz*)
- Avrupa Birliği’nin Yeni İsrail Büyükelçisi Andrew Standley, AB’nin İsrail’deki hükümet dışı kuruluşları finanse etmesinin İsrail’in iç işlerine karışmak anlamına gelmediğini; fakat İsrail hakkında bu yönde bir algı olduğunu dile getirdi. İsrail’deki hükümet dışı kuruluşlara yapılan yardımların Çin veya Hindistan’dakilerden farkı olmadığını vurguladı. (*Jerusalem Post*)
- İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu ve Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek görüşmelerinin ardından basına yaptıkları açıklamada, görüşmelerin detaylı ve dostluk içinde yapıldığını söylediler. Mısır Dışışleri Bakanı Ahmed Ebul Geyt ise barış müzakerelerine başlanması için İsrail’in yerleşim faaliyetlerine son vermesinin vazgeçilmez bir şart olduğunu dile getirdi. (*Al Jazeera*)
- İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, Mısır’dan döndükten sonra Likud Merkez Komitesi’ne Hüsnü Mübarek’in barış sürecine olan bağlılığından çok etkilendiğini, aynı bağlılığı Filistin tarafından da görmeyi umut ettiğini söyledi. (*Jerusalem Post*)
- İsrail Savunma Bakanı Ehud Barak, aşırı sağcı eylemciler tarafından ölümle tehdit edildiğini açıkladı. Bir İsrail televizyonuna göre Barak, Batı Şeria yerleşimlerinin inşasına 10 aylık durdurma kararı verilmesindeki etkisi nedeniyle ölüm tehdidi aldı. (*Jerusalem Post*)

SURİYE

- Suriye Dışışleri Bakanı Velid Muallim, Suriye dış politikası üzerine kapsamlı bir sunum yaptı. Muallim 2009 yılının, Arap, bölgesel ve uluslararası ilişkiler açısından tam anlamıyla Suriye politikasının başarı yılı olduğunu söyleyerek Arap ülkeleriyle ilişkileri iyi olarak

nitelendirdi. Muallim, Türkiye ile Suriye arasındaki stratejik ve ayrıcalıklı ilişkiler konusunda da bir sunum yaparak bu ilişkilerin yakın gelecekte, Lübnan, Ürdün ve Irak'ı da kapsayacak bir çekirdeği oluşturduğunu ve bölge evlatlarının elleriyle yeni Ortadoğu'yu kurma zemini hazırladığını ifade etti. Muallim, Suriye'nin İsrail'le dolaylı barış müzakerelerinde Türkiye arabuluculuğuna tutunduğunu belirterek "bu müzakereler, İstanbul'da yapılan beş tur sırasında üzerinde anlaşmaya varıldığı gibi, İsrail 4-Haziran-1967 sınırlarını çekilmeyi kabul ettiğini açıklamadan başlamayacaktır" vurgusunu yaptı. (SANA, Suriye Resmi Haber Ajansı)

- Türkiye Güneydoğu Anadolu ihracatçılar Birliği (GAİB) genel sekreterliği, birliğe bağlı şirketlerin son 11 ay içinde Suriye ve Irak'a yaptıkları ihracatın arttığını ve 1,28 milyar doları bulduğunu açıkladı. Sekreterlik yayınladığı bildiri Suriye'ye yapılan ihracatın %8,15 civarında arttığını ve 152,1 milyon doları bulduğunu söyledi. Irak'a ise %7,81 oranında artış yaşandığını ve 1 milyar 13 milyonu bulduğunu sözlerine ekledi. Aynı çerçevede Türkiye Turizm bakanlığından yetkililer, son 11 ay içinde bir milyondan fazla Arap turistinin Türkiye'yi ziyaret ettiklerini söyledi. (SANA, Suriye Resmi Haber Ajansı)

LÜBNAN

- Lübnan ordusundan yapılan açıklamada Güney Lübnan üzerinden alçak seviyeli uçuş yapan 4 İsrail savaş uçağına ateş açıldığı söylendi. BM Barış Gücü ve Lübnan, İsrail'in ülke üzerine yaptığı uçuşların BM Güvenlik Konseyi'nin 2006 savaşını sona erdiren 1701 sayılı kararını ihlal ettiğini söylüyor. (Daily Star)
- Lübnan'ın Dürzi lideri Velid Canbolat, İsraili Dürzilerin İsrail ordusuna hizmet etmemeleri gerektiğini, bu hizmetin Arap milli kimliği ile çatışacağını söyledi. (Haaretz)

YEMEN-SUUDİ ARABİSTAN

- Yemen Dışışleri Bakanı Ebu Bekir El Kirbi, yüzlerce El-Kaide militanının ülke içinde faaliyette olması ve terörist saldırılar planlaması ihtimalinden bahsederek, Batılı ülkeleri, Yemen güvenlik güçlerinin eğitilmesi ve artan El-Kaide tehdidi ile mücadele edilmesi konusunda destek vermeye çağırıldı. (*El Cezire*)
- ABD’de bir yolcu uçağına düzenlenen başarısız saldırının ardından sorumluluğı üstlenen Arap Yarımadası El-Kaidesi bu yılın ocağında Suudi Arabistan ve Yemenli hücrelerin birleşmesi ile kuruldu. Grubun lideri El-Vahişi, 2006’da bir Yemen hapisanesinden kaçan 23 El-Kaide militanı arasında bulunmaktaydı. Ayrıca Arap Yarımadası El-Kaide grubunun bazı militanlarının Kasım 2007’de Guantanamo’daki ABD askeri hapisanesinden serbest bırakıldıkları bildirildi. (*Şarkül Evsat*)

AFGANİSTAN-PAKİSTAN

- NATO kaynakları, Taliban’ın Afganistan’ın 34 vilayetinden 33’ünde gölge hükümetler kurduğunu belirtiyor. Merkezi hükümetin pahalı ve uzun süren adalet sistemine karşı, Taliban’ın uyguladığı İslami hukukun katı bir versiyonu adaletin tesisi bakımından halkın kimi kesimince daha iyi ve etkili görülüyor. Taliban’ın alternatif hükümetlerinin adaletin tesisinin yanı sıra birçok işlev gördüğü de rapor ediliyor. (*The Nation, Pakistan Gazetesi*)
- Pakistan’da pazartesi günü Aşure kutlamaları yapan kitleye yönelik düzenlenen saldırıya ilişkin soruşturmalar devam ediyor. Silah yüklü bir kamyonetin güvenlik güçleri tarafından durdurulup ele geçirilmesi yetkililerin suçluları bulma hedefine bir miktar daha yaklaştırdı. Karaçi rafinerisini bombalamaya giden araçta yakalanan militanlar ve ele geçen veriler yetkililere önemli bir kaynak sağlamıştır. (*Dawn Gazetesi, Pakistan Gazetesi*)